

DRIFT

De volgende ochtend brengt de campingeigenaar, een man die nog bij de Amerikaanse geheime dienst heeft gewerkt, zo wil hij ons tenminste doen geloven, ons naar het beginpunt van de autodam naar Rømø. Deze is aan beide zijden voorzien van uitgestrekte kwelders, kilometers breed, met een gifgroen uiterlijk. Men zal hier toch geen kunstmest gebruiken? Het oogt vooral saai.

Desondanks gaan we wandelen. En zie, we zijn nog geen kilometer onderweg of ik word bevangen door een groot gevoel van geluk, juist vanwege deze saaiheid. De horizon is een lege, strakke lijn met daaronder het groen van de kwelder. Een koppel schapen en wat verder weg koeien.

De lucht is gevarieerd en deels gevuld met brave schapenwolken. We zijn de enige mensen op aarde. De zon verwarmt onze ruggen en de wind uit het noordwesten is lekker fris. Er zou nog een zeearend of iets dergelijks voorbij moeten komen, dan zou het geluk compleet zijn.

Een paar kilometer verderop wordt het nog weer leuker, als de dijk zich verliest in een opduiking in het land. Oud land met bosjes en wat huizen. De zeedijk hier is sowieso wat aan de kleine kant en daardoor minder overheersend. Dat zal te maken hebben met

het achterliggende land dat zo lekker hoog ligt, waardoor men geen grote angst kent voor de zee. Maar dan toch ook weer een monument: "Ved stormfloden der 30 august 1923 druknede her 19 mand som arbejdede ved digets Bygning." ("Bij de stormvloed van 30 augustus 1923 zijn hier negentien man verdronken die werkten aan de bouw van de dijk." Volgens onbevestigde

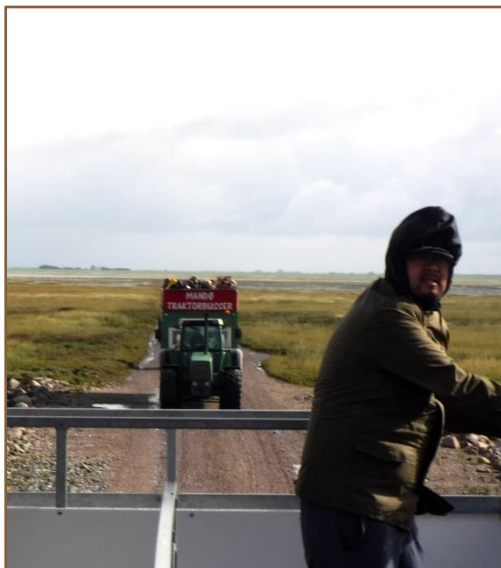
berichten gebeurde dit tijdens de bouw van de Rejsbydijk. De betreurde doden zouden achttien arbeiders en een ingenieur zijn.)

De dag blijft glorieus. Aan de voet van de dijk is slechts plaats voor een smal graspaadje. Dat versterkt het gevoel de enige mens op aarde te zijn. Een zeer gewaardeerde en romantische misvatting, die ik nog even koester. Zo direct zullen we bij het vertrekpunt van de tractortrein naar Mandø zijn en opgaan in het gezellige gekakel van dagjesmensen. Tot die tijd geniet ik nog even van mijn eenzaamheid. De kwelder neemt af in breedte, totdat er een strook van pak weg vijftig meter resteert. Oude paalwerken zijn opgenomen in het landschap en steken er nog maar nauwelijks bovenuit. Pinken grazen en bij een prieltje schreeuwen tientallen kokmeeuwen. De zon schijnt nog steeds en de wind blijft fris.

Strietman nadert en richt het woord tot mij;
“weet je wat ik nog had Theo?”
“Nou?”
“Een zeearend.”

Hoe tragisch is het zijn van een deels blinde en slechthorende vogelaar.

We kopen een kaartje voor de tractorbus naar Mandø en maken een praatje met de chauffeur. Er zijn zevenentwintig permanente bewoners op Mandø, allen boven de zestig. De jongelui houden het er niet vol. Hij wacht nog op een bus met zeventig middelbare school leerlingen. Onze enige troost bestaat eruit dat het mogelijk vierde en vijfde klassertjes zouden kunnen zijn van de middelbare meisjesschool. Dat blijkt uiteraard ijdele hoop. Als de bus vol is gaat het los. Rob peilt voor alle zekerheid nog even mijn gevoelens: “We zijn op weg naar Volendam jongen, dat is zeker.” Het tochtje zelf is toch wel bijzonder. Er is geen echte dam naar het eiland, meer een wat verhoogde kade die alleen bij laag water berijdbaar is. Mooi primitief dus. En wat zal Mandø ons brengen? We hopen op een soort Hallig met slechts een lage kade als bescherming

tegen de zee. Of zal het een soort Banckspolder zoals op Schiermonnikoog zijn? Het blijkt een soort tussenvorm. We zijn nog steeds zeer onder de indruk van Hooge en Langeness. We missen het ruige en de variatie van het landschap onder invloed van de overstromingen door de zee. Hier is de dijk aanzienlijk en er dringt maar weinig zoutwater door, al is de verkaveling kleinschalig en staan de sloten vol met riet.

In het dorpje zelf worden Rob z'n voorgevoelens in eerste instantie volledig bewaarheid. Een klein dorp met veel te veel toeristen die allen een toevlucht zoeken in de horeca en langs de smalle wegen dwalen. Maar als we wat aan de rand van het dorpje zijn aangekomen word ik wederom overvallen door een gevoel van schoonheid en weemoed. De losstaande huizen, de

boerderijen die zo lekker op een soort duintjes staan. Zoals De Koog op Texel in de jaren zestig van de vorige eeuw. Zeg maar kort voordat de grote ontwrichting vanwege het toerisme plaatsgreep. Het onvermijdelijke kerkje is van een grote verstildheid en schoonheid. In de kerk zelf treffen we een Chinees stel dat de indruk maakt in diep gebed te zijn verzonken. Op mijn vraag wat zo'n kerkje met hen doet en wat ze voelen, vallen de woorden vrede en rust. En zo is het ook natuurlijk. Al verbaast hun antwoord mij wel, er vanuit gaande dat ze geen enkele notie hebben van de wereld die schuil gaat achter de Bijbelse taferelen noch dat ze iets snappen van het interieur van banken met bijbels.

Wat later op de ochtend, nadat een stevige regenbui ons heeft verlaten, koesteren we ons weer aan mooi zonnig weer. Het gevoel van schoonheid blijft sterk aanwezig. Frisse wind, zonneschijn en ver, ruim zicht. En dan hier dat kleine onbetekenende eilandje met die onbeduidende duintjes waar wat huisjes staan met in de tuinen trekkers, karren jutmateriaal. En vooral dat kerkje, zo klein maar zo betekenisvol voor deze kleine gemeenschap. Een gedenksteen ter overpeinzing van zeelui die op onbekende kusten zijn aangespoeld of die verdwenen zijn in de diepte van de oceaan.

